

ת"פ 47605/05/12 - מדינת ישראל נגד אברהם מוסיס

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 47605-05-12 מדינת ישראל נ' מוסיס

בפני
בעניין: כב' השופטת איריס לושי-עבודי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אברהם מוסיס

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של **החזקת נכס חשוד כגנוב** לפי סעיף 413 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), בכך שביום 8.3.11 בחנות לממכר טלפונים שבבעלותו, החזיק הנאשם במכשיר DVD ניד ומסך פלזמה לרכב, אשר יש עליהם חשד כי הם גנובים ומבלי שהיה בידו להניח הדעת כי רכש החזקה בהם על-פי דין.

2. כאמור, הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יחזור בו מכפירתו, יודה בכתב-האישום המתוקן, יורשע ויתקבל בעניינו תסקיר שירות מבחן אשר יבחן בין היתר, את שאלת ביטול ההרשעה, כאשר עמדת המאשימה היא להרשעה.

תסקיר שירות המבחן

3. בתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של הנאשם, צוין כי מדובר בנאשם בן 37, נשוי ואב לשני ילדים, עלה ארצה מברית-המועצות בגפו, בהיותו בן 17, וכן צוינו נסיבות חייו האישיות (ראו פסקה 3 עמוד 1, וכן פסקאות 2-3 עמוד 2).

הנאשם סיים 12 שנות לימוד. לא שירת בצבא בשל פטור על רקע מצב נפשי. הנאשם החל בלימודי תואר ראשון, והפסיק לימודיו כעבור שנה בשל קשיי שפה. בהמשך, עבד מספר שנים באבטחה ומשנת 2000 החל לעבוד בתחום הסלולר. בשנת 2003 פתח הנאשם חנות בתחום זה וכיום מנהל 4 חנויות ועובד עם חברות גדולות ובעלי עסקים. שירות המבחן ציין כי הנאשם מסר כי בעבר החזיק ברישיון להעברות כספים לחו"ל וכי ברצונו לחדשו.

שירות המבחן התרשם כי על אף קשיי השפה והקליטה, הנאשם הצליח להתקדם ולהשתלב במעגל העבודה, התחתן והקים משפחה והוא בעל יכולת תפקוד תקינה ויציבה.

שירות המבחן ציין כי לנאשם עבר פלילי משנת 2010 בגין עבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה, וכי הוא נדון בשל כך להתחייבות להימנע מעבירה.

ביחס לעבירה נשוא כתב-האישום התרשם שירות המבחן כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו. הנאשם מסר כי במועד ביצוע העבירה לא הפעיל שיקול דעת מספק והתנהג בחוסר אחריות ולאחר מכן שינה דרכיו ומקפיד להתנהג באופן מסודר ונורמטיבי.

בבחינת גורמי הסיכון במצבו של הנאשם, צוין כי בעבר הועמד לדין, ברם, לא היה בכך כדי להרתיע אותו לשוב ולנקוט בהתנהגות שולית. לעומת זאת, בבחינת גורמי הסיכוי, התרשם שירות המבחן מיכולתו ותפקודו התקין של הנאשם לאורך שנים, כאשר העבירה נשוא כתב-האישום בוצעה לפני זמן רב יחסית ומאז לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים. בנוסף, התרשם שירות המבחן, כי כיום הנאשם מנהל ענייניו ועסקיו באופן טוב מבעבר, כך שהסיכון להישנות התנהגות עבריינית הצטמצם.

באשר לסוגיית ביטול הרשעה הביע הנאשם חשש כי הרשעתו בדין תפגע בעסקיו וביכולתו לחדש רישיון להעברת כספים לחו"ל. על אף עבר פלילי קודם של הנאשם, המליץ שירות המבחן לשקול בחיוב הימנעות מהרשעתו בדין, אף שבענייננו הנאשם הורשע ויש לבחון ביטול הרשעה כאשר השיקולים זהים. המלצה זו נומקה על-ידי שירות המבחן בשל חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה והתרשמות שירות המבחן מהשפעתו המרתיעה של ההליך המשפטי הנוכחי על הנאשם וכן על מנת שלא לפגוע בהתפתחותו המקצועית.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו זקוק להמשך קשר טיפולי ועל כן לא בא בהמלצה להעמידו בצו מבחן, אם כי העריך כי יש להטיל על הנאשם ענישה קונקרטיית והמליץ על הטלת צו של"צ בהיקף של 120 שעות וכן על מתן התחייבות להימנע מביצוע עבירות דומות.

טענות הצדדים

4. המאשימה טענה כי המקרה דנן אינו בא בגדר המקרים החריגים בהם יש לבטל הרשעתו של הנאשם וזאת, בהתחשב בכך כי אין זו מעורבותו הראשונה בפלילים ובהעדר פגיעה קונקרטיית בנאשם ככל והרשעתו תיוותר על כנה. לפיכך, עתרה להותיר הרשעתו של הנאשם על כנה ולהטיל עליו מאסר על תנאי וקנס.

5. הסנגור עתר מנגד לאמץ המלצת שירות המבחן ולבטל הרשעתו של הנאשם. לטענתו, הותרת ההרשעה על כנה עלולה לסכל את חידוש רישיונו של הנאשם להעברת כספים לחו"ל ואף להביא לסיום התקשרותו עם חברות סלולר גדולות.

הסנגור ציין כי הנאשם הודה בעבירה המיוחסת לו ובכך נטל אחריות על מעשיו וחסך מזמנו של בית-המשפט. בהקשר זה הפנה גם לאמור בתסקיר שירות המבחן. כמו-כן, הסנגור ציין כי עברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד, כאשר כיום ומאז מועד ביצוע העבירה חלפו למעלה משנתיים ולא נפתחו נגדו תיקים נוספים.

6. הנאשם עצמו הביע חרטה על מעשיו.

דין והכרעה

ביטול הרשעה

7. הלכה פסוקה היא כי משהוכח שבוצעה עבירה, יש להרשיע את הנאשם בדין, ואילו הימנעות מהרשעה תהא בגדר מעשה יוצא דופן וחריג שבחריגים.

ברע"פ 5115/13 **מנחם שרון נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 8.9.13) קבע בית-המשפט העליון כי הימנעות מהרשעה תתאפשר בהתקיים שני תנאים מצטברים והפנה בעניין זה להלכה שנקבעה בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 337 (21.8.97):

במסגרת הלכת כתב נקבעו שני תנאים מצטברים להימנעות מהרשעה: ראשית, על עצם ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם; ושנית, על סוג העבירה המיוחסת לנאשם, להיות כזה המאפשר, בנסיבות המקרה, להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים. על-כן, אין די בפגיעה במבקש, כשהיא עומדת לעצמה, ואפילו מדובר בפגיעה קונקרטי, כדי להצדיק הימנעות מהרשעה.

בית-המשפט משתמש בסמכותו לאי הרשעת נאשם במקרים "מיוחדים בלבד" בהם אין יחס סביר בין חומרת העבירות לבין הנזק שייגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו:

הימנעות מהרשעה שמורה למקרים מיוחדים בלבד, בהם שוכנע בית-המשפט כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטיה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב.
(ע"פ 9150/08 **מדינת ישראל נ' איתמר ביטון** (פורסם במאגרים, 23.7.09),
כמו-כן ראו: ע"פ 8528/12 **אלירן צפורה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים, 3.3.13) (להלן: "פס"ד צפורה").

בית המשפט העליון עמד על השיקולים השונים בבואו של בית המשפט לבחון שאלת ביטול או הימנעות מהרשעה:

מקום שבנסיבות מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה. לצורך כך, יש להתחשב, מן הצד האחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכתה על הנורמות החברתיות, והמסר הציבורי המתחייב מהן; יש להתחשב בזהותו של עובר העבירה ובמעמדו בציבור, ולבחון באיזו מידה זהותו משפיעה על עוצמת הפגיעה שנגרמה מהעבירה על המערכת הציבורית; יש לשקול במבט רחב גם את השפעת אי ההרשעה על ההליך הפלילי בכללותו, ואת המסר החברתי שאי הרשעה עלול לאצור בחובו בנסיבות העניין הספציפי. מנגד, יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של העניין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין. (ע"פ 9893/06 אסנת אלון נ' מדינת ישראל (פורסם במאגרים, 31.12.2007).

8. לאחר ששקלתי את ההיבטים והשיקולים השונים שהובאו לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי מקרה זה אינו המקרה החריג בו יש לבטל הרשעת הנאשם, וכי בנסיבות העניין לא עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי, לבין עוצמת הפגיעה בנאשם, אשר צפויה עקב הותרת ההרשעה על כנה.

9. מבלי להקל ראש בעבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב, הרי שמדובר בעבירת רכוש קלה. לפיכך, ומבלי לקבוע מסמרות, ניתן להניח כי מדובר בעבירה שהינה מסוג העבירות אשר בנסיבות מסוימות וחריגות קיימת אפשרות לבטל או להימנע מההרשעה בגינה. אולם נסיבות חריגות לא התקיימו בענייננו זאת, משלא הוכחה פגיעה ממשית, לא כל שכן, פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם ואף לא הוכח כי ייגרם לו נזק בלתי מידתי ככל שהרשעתו תיוותר על כנה, ולפיכך אין מקום לבטל את ההרשעה.

כאמור, לטענת הסנגור הותרת הרשעתו של הנאשם על כנה **עלולה** לסכל את חידוש רישיונו של הנאשם ולהביא לסיום ההתקשרות שלו עם חברות סלולר גדולות. המדובר בחשש, אפשרות תיאורטית בלבד וכבר נפסק, כי אין די בכך אלא נדרשת פגיעה קונקרטי (ראו פס"ד **ציפורה הנ"ל**). גם המסמך שהוצג בפניי (נ/1) אין בו אינדיקציה לפגיעה כלשהי בעקבות ההרשעה.

זאת ועוד, במועד ביצוע העבירה לא היה בידי הנאשם רישיון להעברת כספים לחו"ל. אומנם בעבר החזיק הנאשם ברישיון כזה, ברם, משנת 2008 ועד היום לא טרח הנאשם לחדש את הרישיון, מטעמיו הוא. בנסיבות אלה, אני סבורה כי אין בהרשעת הנאשם משום פגיעה תעסוקתית בנאשם ואין ברצונו הנוכחי לחדש את הרישיון כדי להצדיק ביטול ההרשעה. בהקשר זה ראו והשוו: ת"פ (שלום-רמלה) **מ.י. היועץ המשפטי לאגף מס**

הכנסה נ' בע"מ ויז'ואל נ.א.א. פרויקטים (פורסם במאגרים, 10.12.12) שם נפסק בין היתר, כי "אין דין שלילת רישיון למי שקיים בידו רישיון, כדין אי קבלת רישיון למי שמבקש לקבל רישיון בעתיד".

בנוסף, יש ליתן משקל לכך שלנאשם עבר פלילי בגין עבירה של החזקת אגרופן או סכין למטרה לא כשרה בגינה נדון להתחייבות, עובדה אשר לא הרתיעה את הנאשם לבצע את העבירה נשוא כתב-האישום המתוקן.

10. לא התעלמתי מהמלצת שירות המבחן, כאמור לעיל, ברם, וכפי שנפסק לא אחת, בית-המשפט, האמון על עריכת האיזון בין האינטרס הציבורי לבין נסיבותיו של הנאשם, אינו כבול להמלצות אלה, הגם שלהן משקל רב.

11. אכן, קיימים במקרה זה שיקולים לקולא אותם אשקול לעניין העונש שיש לגזור על הנאשם.

12. אשר על כן, ולאחר ששקלתי את השיקולים כמפורט לעיל, מצאתי כי יש להותיר את הרשעתו של הנאשם בעבירה של **החזקת נכס חשוד כגנוב** לפי סעיף 413 לחוק העונשין, על כנה.

אפנה אפוא לדון בעונש שיש להטיל על הנאשם.

מתחם ענישה הולם

13. העיקרון המנחה בענישה בעקבות תיקון מס' 113 לחוק העונשין הינו עקרון ההלימה הקבוע בסעיף 40ב לחוק העונשין. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירה אותה ביצע הנאשם, בהתאם לעיקרון הקבוע בסעיף 40ג לחוק העונשין, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

14. הערך החברתי המוגן אשר נפגע מביצוע עבירה של החזקת נכס חשוד כגנוב הינו הגנה על זכות הקניין.

15. מידת הפגיעה בערך המוגן אינה מצויה ברף העליון, וזאת מבלי להקל ראש בעבירה בה הורשע הנאשם.

16. מדיניות הענישה הנהוגה מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשי מאסר על תנאי.

17. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, יש ליתן משקל לקולא לכך שהעבירה מצויה ברף הנמוך של

עבירות הרכוש. כמו-כן, יש ליתן משקל לכך שהנאשם הורשע בביצוע העבירה בשל כך שלטענתו לא ערך רישום מסודר של הרכוש שהועבר לרשותו.

18. נוכח כל האמור לעיל, ולאחר שעיינתי בפסיקה, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם למקרה דנן נע בין מאסר מותנה לבין מאסר בפועל למספר חודשים ספורים.

גזירת עונשו של הנאשם מתוך מתחם הענישה ההולם

19. בגזירת העונש המתאים לנאשם שבפניי, יש להתחשב בכך שהנאשם הודה בעבירה המיוחסת לו ובכך נטל אחריות על מעשיו וחסך מזמנו של בית-המשפט וכן את התיקון שנעשה בכתב-האישום. כמו-כן, יש להתחשב בגילו של הנאשם (37), נסיבות חייו ולכך כי המלצתו של שירות המבחן בעניינו של הנאשם חיובית.

מאידך, ואף שלנאשם אין עבר פלילי מכביד, הרי שיש להתחשב בכך כי לנאשם רישום ללא הרשעה בעבירה של החזקת אגרופן או סכין למטרה לא כשרה, עובדה אשר לא הרתיעה אותו לבצע עבירה נשוא כתב-האישום המתוקן. כמו-כן, יש ליתן את הדעת לשיקולי הרתעת היחיד והרבים בגדרו של המתחם.

20. אשר על כן ולאחר ששקלתי את כל הנתונים והשיקולים הרלוונטיים, מצאתי כי יש לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם ואין לחרוג ממנו.

אני סבורה כי יש מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר מותנה כענישה מרתיעה וצופה פני עתיד זאת, לצד קנס כספי. הקלה מעבר לכך תחטא לעיקרון ההלימה ולשיקולים הנוגעים לערך המוגן ולנסיבות ביצוע העבירה. לעומת זאת, הכבדה מעבר לכך, תחטא לעיקרון הענישה האינדיבידואלית.

21. לאור כל האמור לעיל, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים העבירה בה הורשע, או כל עבירת רכוש.

ב. קנס כספי בסך של 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב - 2 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון בהם ביום 20.3.14. לא ישולם תשלום כלשהו במועד, תעמוד היתרה לפירעון.

ג. הרכוש שנתפס יוחזר לבעליו, בהיעדר בעלים יחולט לטובת המדינה .

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, א' אדר ב תשע"ד, 03 מרץ 2014, במעמד באת-כוח המאשימה, עו"ד שני קופנהגן הנאשם ובא-כוחו, עו"ד ירון פורר.